

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinînd cererile de recurs declarate de către lichidatorul Societății pe Acțiuni „DTD-Nistru” în procedură de faliment, Litr Ana și Biroul Vamal Briceni, în pricina civilă la cererea administratorului insolvabilității Societății pe Acțiuni „DTD-Nistru” în proces de insolvabilitate, Litr Ana cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului Societatea pe Acțiuni „DTD-Nistru” Traghira Vasili, Zaplitnîi Alexandr și Telefus Svetlana, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2016, prin care examinarea cererii administratorului insolvabilității Societății pe Acțiuni „DTD-Nistru” Litr Ana cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului Societatea pe Acțiuni „DTD-Nistru” Traghira Vasili, Zaplitnîi Alexandr și Telefus Svetlana a fost suspendată,

c o n s t a t ă

La 13 februarie 2014, administratorului insolvabilității SA „DTD-Nistru” în proces de insolvabilitate, Litr Ana în cadrul derulării procesului de insolvabilitate intentat față de SA „DTD-Nistru” a depus o cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA „DTD-Nistru”: Traghira Vasili, Zaplitnîi Alexandr și Telefus Svetlana.

În motivarea cererii a invocat că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2012 a fost admisă cererea introductivă depusă de către SC „Total Agro Impex,, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SA „DTD-Nistru”, dînsa fiind desemnată în calitate de administrator provizoriu.

Susține că din momentul începerii procedurii provizorie cît și ulterior directorul, președintele consiliului de directori și contabilul șef al SA „DTD-Nistru” nu au conlucrat și continuă să camufleze realitatea în privința aducerii întreprinderii la starea de insolvabilitate.

Indică că prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012, a fost intentată procedura de insolvabilitate față de SA „DTD-Nistru”, dînsa fiind desemnată în calitate de administrator al insolvabilității.

Conform cererilor de validare a creanțelor și documentelor executorii parvenite de la creditorii suma totală a datoriilor a SA „DTD-Nistru” constituie 17 599 821,41

lei, inclusiv creanțe de rangul III – 6 237 287,44 lei, creanțe de rangul V – 9 383 382,32 lei și creanțe de rangul VI – 10 424 151, 65 lei.

Iar, conform notificărilor prezentate de către BC „Banca de Economii” SA filiala Ocnița, debitorul este în incapacitate de plată din anul 2011.

Mai indică că, urmare a analizei activității economico-financiară a debitorului, creditorii la adunarea din 05 decembrie 2013 l-au împuternicit lichidatorul de a atrage la răspundere subsidiară a conducătorului și a organelor de conducere a debitorului din motiv că mărimea masei debitoare de care dispune debitorul nu acoperă mărimea creanțelor creditoare validate în proces de insolvabilitate suma cărora constituie 17 599 821,41 lei, pe când masa debitoare la valoarea de piață constituie numai 4 860 255,25 lei.

În context, invocând prevederile art. 248 lit. h), 14, și art. din Legea insolvabilității, indică că despre faptul că debitorul a intrat în incapacitatea de plată încă în anul 2011 a fost constatat în raportul administratorului provizoriu care a fost prezentat în instanța de insolvabilitate și anexat la dosar, și în rezultatul căruia, de fapt, și a fost constatat că debitorul este insolubil.

Astfel, consideră că dispune de toate temeiurile legale pentru a solicita atragerea la răspundere subsidiară a directorului și organelor de conducere a debitorului, în mărimea valorii creanțelor validate în sumă de 12 739 556,16 lei.

În drept își întemeiază cerințele baza art. art. 14, 248 pct. e), h) din Legea insolvabilității.

Solicită, atragerea la răspundere subsidiară a președintelui consiliului de directori, Traghira Vasili, directorului Zaplitnîi Alexandr și contabilului-șef Telefus Svetlana cu încasarea din contul acestora a datoriei creanțelor validate conform tabelului creanțelor în sumă de 12 739 556,16 lei.

Prin încheierea Curții de Apel bălți din 05 iunie 2014, a fost admisă cererea administratorului insolvabilității SA „DTD-Nistru” în proces de insolvabilitate, Litr Ana și atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii creditorii majoritari ai SA „DTD-Nistru” în proces de insolvabilitate, și anume Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ocnița, Biroul Vamal Briceni și SA „Banca de Economii”.

La 21 august 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ocnița a depus cerere de alăturare la cererea privind atragerea a atragere la răspundere subsidiară a directorului și organelor de conducere a SA „DTD-Nistru”.

La 20 ianuarie 2016, Traghira Vasili, Zaplitnîi Alexandr și Telefus Svetlana au depus cerere reconvențională împotriva lichidatorului SA „DTD-Nistru” în procedura de faliment, ÎI „Ana Litr” cu privire la atragerea la răspundere subsidiară cu încasarea părții revenite în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2016 a fost respins ca neîntemeiat demersul avocatului Mîrzesnco Iurii cu privire la primirea în procedură și examinarea cererii introductive.

La 07 octombrie 2016, reprezentantul debitorului SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana și președintele asociației fondatorilor SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili au înaintat un demers instanței de insolvabilitate, prin care au solicitat suspendarea examinarea cerii privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA „DTD-Nistru”.

În motivarea demersului a invocat că la 05 octombrie 2016 au depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire a hotărîrii Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012 privind intentarea procedurii de insolvență față de SA „DTD-Nistru” și a încheierii Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2012 privind admiterea cererii introductive depuse de SRL „Total Agro Impex”, cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SA „DTD-Nistru”.

Astfel, consideră că pricina la cererea administratorului insolvenței SA „DTD-Nistru” în proces de insolvență, Litr Ana cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA „DTD-Nistru”: Traghira Vasili, Zaplitnîi Alexandr și Telefus Svetlana nu poate fi examinată în continuare pînă la emiterea deciziei de către Curtea Supremă de Justiție.

Solicită, suspendarea examinării cererii pînă la emiterea deciziei de către Curtea Supremă de Justiție.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2016, a fost suspendată examinarea cererii administratorului insolvenței SA „DTD-Nistru” - Litr Ana privind atragerea la răspundere subsidiară a președintelui consiliului de directori SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili, directorului SA „DTD-Nistru”, Zaplitnîi Alexandr și contabilului șef al SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana, pînă la examinarea de către Curtea Supremă de Justiție a cererii de revizuire înaintată de reprezentantul debitorului SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana și președintele asociației fondatorilor SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2012, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 octombrie 2012 și a hotărîrii Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 aprilie 2013.

La 14 octombrie 2016, lichidatorul SA „DTD-Nistru” în procedură de faliment, Litr Ana a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de insolvență este pasibilă de a fi casată deoarece rezultă din interpretarea eronată a legii.

Susține că instanța de insolvență la examinarea demersului de suspendare a invocat în temeiul încheieri judecătorești prevederile art. 260 lit. h) CPC, care indică că la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care pricina nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte pricini conexe. Iar în calitate de pricină conexă, de către intimat a fost invocată examinarea cererii de revizuire împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2012 și hotărîrii Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012 privind admiterea spre examinare a cererii introductive și corespunzător hotărîrii Curții de Apel Bălți privind intentarea procesului de insolvență.

Menționează că instanța a calificat din start o cerere de revizuire ca fiind pricină civilă, dar nu ca o cerere de revizuire înaintată de către unul din participanții procesului de insolvență în cadrul procedurii aflate pe rol în instanța de insolvență.

Însă, afirmă că cererea de revizuire, la care face referire instanța de insolvență, a fost înaintată în cadrul procesului de insolvență, aceasta nefiind nicidecum a fi calificată ca fiind înaintată în cadrul unei pricini civile, cu atît mai mult în sensul prevederilor anterior nominalizate.

Or, procesul de insolabilitate nu constituie un proces judiciar bazat pe principiul contradictorialității iar participanții la proces au calitate procesuală de debitor, creditor, reprezentant al debitorului, lichidator.

Astfel, consideră că invocarea unei cereri de revizuire în cadrul aceleiași proces de insolabilitate nu poate servi drept temei de suspendare a examinării tuturor cererilor, or, temeiul invocat la baza suspendării se referă la pricinile conexe examinate în proces separat suplimentar în mod cumulativ urmând să respecte condițiile stabilite de Codul de procedură al RM referitor la conexiune.

Apreciază că soluția greșită pe acest caz a fost adoptată ca urmare a nedefinirii prin concept a termenului de conexiune în cadrul Codului de procedură civilă al RM, or, potrivit art. 187 din CPC (1) în cazul în care se constată că în fața aceleiași instanțe se află mai multe procese cu aceleași părți sau mai multe procese intentate de un singur reclamant împotriva a câțiva pârți, sau mai mulți reclamânți ai aceleiași pârți și că aceste procese sînt conexe prin temeuri de apariție sau prin probe, judecătorul este în drept să conexeze printr-o încheiere aceste pricini într-un singur proces dacă consideră că o astfel de conexare ar duce la soluționarea rapidă și justă a litigiilor și dacă este posibilă aplicarea aceleiași proceduri de soluționare a pricinilor.

Cu referire la prevederile enunțate, insistă că cererea de revizuire și cererea care a fost suspendată prin încheierea contestată cu prezentul recurs, nicidecum nu întrunesc condițiile de conexiune stabilite de legea menționată supra, or în speță diferă temeiul apariției cererilor presupuse conexe, obiectul acestora (pretențiile material juridice în sensul obiectului acțiunii civile) și părțile.

Pe cînd prin cererea de revizuire se solicită revizuirea uni act judecătoresc emis de o instanțe de judecată distinctă, obiectul și participanții cărora diferă în mod evident (în revizuire figurează reprezentantul debitorului pe cînd pe cauza suspendată toți participanții procesului de insolabilitate).

Coroborînd cele relatate, consideră că instanța de insolabilitate în mod extensiv și eronat a interpretat normele procedurale stabilite de Legea insolabilității și Codul de procedură al RM, ultima urmînd a respinge demersul de suspendare a examinării cauzei cu examinarea în continuare a acesteia.

La 21 octombrie 2016, Biroul Vamal Briceni, la fel, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolabilitate din 07 octombrie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

Suține că Curtea de Apel Bălți, ca instanță de insolabilitate, în mod extensiv și eronat a interpretat normele procedurale stabilite de legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 și Codul de procedură civilă, ultima urmînd să respingă demersul de suspendare a examinării cauzei, cu examinarea în continuare a acesteia.

De asemenea, consideră că prin adoptarea soluției de suspendare a examinării cererii privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a SA „DTD-Nistru”, se încalcă termenul rezonabil de examinare a cauzei, or, în speță fiind în procedura falimentului se încalcă termenul de valorificare și lichidare a masei debitoare, iar cererile de suspendare pot fi calificate ca fiind înaintate în vederea tergiversării examinării cauzei în detrimentul intereselor creditorilor întreprinderii insolabile.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Iar, potrivit art. 8 alin. (1) a Legii insolvențabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolvențabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin urmare, instanța de recurs, reține că recurenții lichidatorul Societății pe Acțiuni „DTD-Nistru” în procedură de faliment, Litr Ana și Biroul Vamal Briceni s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 14 octombrie 2016 și respectiv la 21 octombrie 2016 împotriva încheierii instanței de insolvențabilitate din 07 octombrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de insolvențabilitate și emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere cu privire la respingerea cererii de suspendare a examinării cauzei, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2012 a fost admisă spre examinare cererea introductivă înaintată de SRL „Total Agro Impex” cu privire la intentarea procesului de insolvențabilitate față de SA „DTD Nistru”, în calitate de administrator provizoriu fiind desemnată Ana Litr.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012 a fost intentată procedura de insolvențabilitate față de „DTD-Nistru” din r-nul Ocnița, or. Otaci, cod fiscal 1003604011471 și numit în calitate de administrator al procesului de insolvențabilitate Ana Litr, deținător al certificatului de perfecționare profesională nr. 20 din 02 februarie 2008. Iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 aprilie 2013 a fost respins recursul declarat de SA „DTD Nistru” și menținută hotărârea Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012.

Tot materialul probator atestă că în cadrul derulării procesului de insolvențabilitate administratorului insolvențabilității SA „DTD-Nistru” în proces de insolvențabilitate, Litr Ana a depus o cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA „DTD-Nistru”, și anume a președintelui consiliului de directori, Traghira Vasili, directorului Zaplîtnîi Alexandr și contabilului-șef Telefus Svetlana cu încasarea din contul acestora a datoriei creanțelor validate conform tabelului creanțelor în sumă de 12 739 556,16 lei.

De asemenea actele cauzei atestă că, reprezentantul debitorului SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana și președintele asociației fondatorilor SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili au înaintat instanței de insolvențabilitate un demers, prin care au solicitat suspendarea examinării cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA „DTD-Nistru”, pînă la examinarea cererii de

revizuire de către Curtea Supremă de Justiție, depuse împotriva deciziei de intentare a procesului de insolabilitate față de debitor.

Judecând cererea menționată, instanța de insolabilitate a ajuns la concluzia admiterii acesteia și suspendarea examinării cererii administratorului insolabilității SA „DTD-Nistru” - Litr Ana privind atragerea la răspundere subsidiară a președintelui consiliului de directori SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili, directorului SA „DTD-Nistru”, Zaplitnîi Alexandr și contabilului șef al SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana, pînă la examinarea de către Curtea Supremă de Justiție a cererii de revizuire înaintată de reprezentantul debitorului SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana și președintele asociației fondatorilor SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2012, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 octombrie 2012 și a hotărîrii Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 aprilie 2013.

Instanța de recurs consideră, însă, că soluția instanței de insolabilitate în sensul enunțat, este una greșită și nu poate fi menținută.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 260 alin. (1) lit. h) CPC, care indică că instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul situațiilor prevăzute de Legea insolabilității.

Conform art. 261 lit. h) CPC, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care pricina nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte pricini conexe.

Totodată, prevederile art. 261 lit. h) CPC, statuează expres că, în situațiile prevăzute de Legea insolabilității procesul poate fi suspendat doar pînă la data intrării în vigoare a hotărîrii judecătorești în cadrul procedurii insolabilității.

Analizînd aceste condiții în raport de situația din cauză este de reținut că în calitate de pricină conexă, ca temei al cererii de suspendare, de către reprezentantul debitorului SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana și președintele asociației fondatorilor SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili a fost invocată examinarea de către Curtea Supremă de Justiție a cererii de revizuire înaintată împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2012 și hotărîrii Curții de Apel Bălți din 26 decembrie 2012 privind admiterea spre examinare a cererii introductive și corespunzător hotărîrii Curții de Apel Bălți privind intentarea procesului de insolabilitate.

Însă, instanța de recurs constată că în cauza din speță nefiind incidentă ipoteza art. 261 lit. h) CPC, deoarece cererea de declarare a insolabilității prin prisma art. 356 CPC se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

În consecință, contestarea în ordine de revizie a hotărîrii instanței de insolabilitate nu constituie o cauză conexă care ar restricționa posibilitatea examinării cererilor sau contestațiilor în procedura de insolabilitate, respectiv este posibilă examinare pricinilor separat și fără a influența rezultatul uneia dintre pricini asupra alteia.

Cu atît mai mult că hotărîrea cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SA „DTD-Nistru”, care a fost contestată cu cererea de revizuire, a intrat în vigoare la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 aprilie 2013, aspect ce în plus indică asupra netemeinicii atît a cererii de

suspendare cât și a soluției instanței de insolvență adoptate în sensul admiterii acesteia.

Or, așa cum a fost arătat în situațiile prevăzute de Legea insolvenței, ceea ce este cazul din speță, procesul poate fi suspendat doar până la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești în cadrul procedurii insolvenței.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral încheierea instanței de insolvență și a emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a respinge cererea reprezentantului debitorului SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana și președintelui asociației fondatorilor SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili cu privire la suspendarea procesului de examinare a cererii de atragere la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA „DTD-Nistru”, în procedura falimentului.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către de către lichidatorul Societății pe Acțiuni „DTD-Nistru” în procedură de faliment, Litr Ana și Biroul Vamal Briceni.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2016, prin care a fost suspendată examinarea cererii administratorului insolvenței Societății pe Acțiuni „DTD-Nistru” Litr Ana cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului Societatea pe Acțiuni „DTD-Nistru” Traghira Vasili, Zaplitnîi Alexandr și Telefus Svetlana, și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care:

Se respinge cererea reprezentantului debitorului SA „DTD-Nistru”, Telefus Svetlana și președintelui asociației fondatorilor SA „DTD-Nistru”, Traghira Vasili cu privire la suspendarea procesului de examinare a cererii de atragere la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA „DTD-Nistru”, în procedura falimentului: Traghira Vasili, Zaplitnîi Alexandr și Telefus Svetlana.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță